

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Urbanus II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

URBANUS SECUNDUS
PONTIFEX CLXI.

ANNO DOMINI MLXXXVIII.

URbanus hujus nominis secundus Gal-
lus antea dictus Odo Victorem III.
excepit an. 1088. tempore Schismatis, cui
Gilbertus pseudo-Pontifex ansam præbuit,
à ejus factione Urbe pulsus in Galliam
se recepit, ibique varia celebravit Conci-
lia: Claromonte imprimis ad recuperan-
dam Terram sanctam, inde in Italiam,
reversus obiit Romæ An. 1099. (*Magni
Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis
Luxemb. 1727. fol. 29.*)

I.
Ex Ughello
Tom. 2. pag.
1047.
Editum D.
Anno 1091.

*Diploma Urbani quo confirmat Largitiones & Do-
nationes quasque factas à Rogero Calabria Co-
mite & Sicilia, Ambrosio Abbati Liparitano, &
scilicet ipsam Insulam Liparensem, Monasterium
& omnia bona eidem pertinentia.*

URBANUS EPISCOPUS,

*Servus Servorum Dei, Ambrosio Abbati Li-
paritano ejusque successoribus regulariter
substituendis in perpetuum.*

Cum universæ Insulæ secundum instituta re-
gulæ juris sint, constat profecto quia
Religiosi Imperatoris Constantini privilegio in
Jus proprium B. Petro, ejusque successoribus
Occidentales omnes Insulæ condonatae sunt,
maximè quæ circa Italiæ oram habentur, quo-
rum multæ peccatis exigentibus accolarum à
Saracenis captæ Christiani nominis gloriam ami-
serunt. Inter quas Liparis B. Bartholomæi
Apostoli corpore quondam insignita, Eremi
instar redacta cognoscitur, quam multis anno-
rum curriculis evolutis cum Saracenorum vires
divinæ misericordiæ potentia repressisset, reli-
giosi fratres divinæ servitutis studio eandem
ingressi Insulam monasteria illi, domicilia con-
struere curaverunt, & plurimos in eandem In-
sulam colonos sua industria constituerunt.

§. 1. Nos itaque quibus ex divinæ arbitrio
voluntatis per Apostolicæ sedis culmen cuncta-
rum sollicitudo imminet Ecclesiarum, licet in
eadem Insula Episcopatum quondam fuisse in
sanctæ Gregorianæ paginæ registris agnoscamus,
quia tamen Episcopi dignitatem nunc ipse
loci exiguitas, & accolarum raritas non meretur.
Monasterium tamen illi haberi, & totius Insu-
læ ambitum possidere præsentis paginæ aucto-
ritate sancimus.

§. 2. Ipsum etiam monasterium, cui frater-
nitas tunc auctore Domino præsidet, in Beati
Bartholomæi honore, & nomine consecratum,
in sanctæ Romanæ, & Apostolicæ sedis faven-
dum speciali protectione suscipimus.

§. 3. Per præsentem igitur nostri Privilegij
paginam Apostolica auctoritate statuimus, ut
quæcunque hodie idem cænobium justè possi-
det, sive in posterum concessione Pontificum,
liberalitate Principum, vel oblatione fidelium
justè, atque canonicè poterit adipisci firma tibi
tuisque successoribus, & illibata permaneant.

§. 4. Decernimus ergo, ut nulli omnino
hominum liceat idem cænobium temere per-

turbare, aut ei subditas possessiones auferre,
vel oblatas retinere, vel minere, vel temerariis
vexationibus fatigare, sed omnia integra con-
serventur eorum, pro quorum sustentatione,
& gubernatione concessa sunt, usibus profu-
tura. Obeunte te nunc ejusdem Loci Abbate,
vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi
qualibet subreptionis astutia, vel violentia
præponatur, nisi quem fratres communi favo-
re, vel fratrum pars consilij sanioris eligere-
tur, electus autem ad Rom. Pon. consecran-
dus accedat.

§. 5. Vos itaque filii in Christo dilecti oportet
regularis disciplinæ institutioni ferventer
insistere, & divinæ Legis præcepta studiosius
observare; ut quanto à secularibus tumultibus
liberiores estis, tanto solertius placere Deo to-
tus mentis, & animæ viribus anheletis. Ad ju-
dicium autem perceptæ à Romana Ecclesia liber-
tatis unam auri unciam per annos singulos La-
ceranensi palatio persolvatis.

§. 6. Sanè si quis in crastinum Archiepiscopus,
Episcopus, Imperator, aut Rex, Princeps, aut
Dux, Comes, aut Vicecomes, aut Judex, aut
persona quælibet, magna vel parva, potens
vel impotens, huius nostri privilegij paginam
sciens contra eam temere venire tentaverit, se-
cundo tertiove commonitus, si non satisfactione
congrua emendaverit, eum honoris sui, & Offi-
cij periculo subjacere decernimus, & à Christi,
atque Ecclesiæ corpore auctoritate Apostolica
segregamus.

§. 7. Conservantibus autem pax à Deo, &
misericordia præsentibus, & futuris seculis con-
servetur. Amen. Amen. Amen.

Datum Militi per manus Johannis sanctæ Ro-
manæ Ecclesiæ Diac. Card. 3. Nonas Junii In-
dictionis 18. Incarnationis Domini 1091. Ponti-
ficatus verò D. Urbani secundi an. 4.

Constitutio ad Raynaldum Archiepiscopum Re-
mensensem, & suffraganeos ejus contra Polyga-
mos eosve qui ferarum ritu promiscua habe-
rent connubia.

URBANUS EPISCOPUS,

*Servus Servorum Dei, Venerabilibus Con-
fratribus & Coepiscopis Raynaldo Re-
mensi, & suffraganeis ejus, salutem &
Apostolicam benedictionem.*

SI sacerdotale quod geritis Officium considera-
tione debita pensaretis tanti facinoris infamia
ad aures nostras saltem impunita non perve-
nisset.

§. 1. Cum enim domui Israel speculatores
à Deo dati impiis impietates suas annunciare,
& pro domo Israel murum opponere debere-
tis, qualibet ratione vos pati potuisse mira-
mur, ut tam inclyti regni rex humani pudor-
is oblitus, divini timoris immemor contra jus,
contra fas, contra Legum & canonum sanc-
tiones, contra totius catholice Ecclesiæ con-
suetudines, & suam uxorem inordinatè relin-
queret, & propinqui sui conjugem amore sibi
nefario copularet. Quod factum utique & re-
gni totius confusionem, & Ecclesiarum vestra-
rum dissipationem portendit, & ad animam
vestram redundat infamia. Peccanti enim,
cum impedire possis, non contradicere, con-
sentire est.

§. 2. Te autem, carissime confrater Ray-

naldo

II.
Ex Labbe
T. 10. pag.
463.

Arguit in-

primis Raynaldum pro eo quod Episcopus Sylvanectensis sibi subiectus benedictionis sacerdotialis manum ipsis imposuit.

Hortatur Episcopos ut à tanto facinore Regem desisterent compellant.

Et pro ereptione Carnotensis Episcopi instantiam adhibeant.

Excommunicationi subicit Castellam & terram eius qui eum retinuerit.

Data sexto Kalendas Novembris.

III. Ex Labbe Tom. 10. Concil. pag. 443. Edita An. Dom. 1096.

Exordium.

Sanctis Patrum institutionibus à quolibet iuste excommunicatum Episcopo, alii absolvent ipsi quidem Metropolitanus prohibentur.

Neminem ignorare putat quod sola non Synodo precedente, sed Apostolica valeat suo statui restituere quos Synodus inique damnaverit, ipsius vero nemini liceat retrahere iudicia.

naldo; noxa hæc maxime impetit, pro eo quod Sylvanectensis subiectus tibi Episcopus, hoc publici adulterii crimen, suo, ut audivimus, firmavit assensu cum mæchis illis benedictionis sacerdotialis manum imposuit. Quod & si licite nubere bigamis tamen impendi secundum canones non liceret:

§. 3. Nunc igitur vobis Apostolica auctoritate præcipimus, ut his visis apicibus, quod etiam non iubentibus nobis iam dudum fecisse vestram prudentiam decuisset, maturè convenire curetis regem, & ex Dei & nostra pariter & vestra parte instantur commoneatis, arguatis, obsecratis, increpetis, & à tanto, tamque horrendo facinore desistere compellatis.

§. 4. Quod si contempserit, & nobis, & vobis necessitas imminet, ut ad ulciscendas divinæ legis injurias pro nostri officii debito accingamur, & Phinees gladio Madianitas adlateras perforemus.

§. 5. Eandem quoque instantiam pro ereptione confratris nostri Carnotensis Episcopi adhibete.

§. 6. Quod si monitis vestris, qui eum cepit, obtemperare contempserit, vos & ipsum excommunicationi subicite, & Castellis in quibuscumque eum retinuerit, & terræ ejus divinum Officium interdicit, ne similia deinceps in viris hujus ordinis præsumantur.

§. 7. Ut ordinem vestrum diligitis, ita hoc accelerare omnibus modis satagetis. Valere.

Data sexto Kalendas Novembris, anno videlicet Dei Christi MXCII.

Constitutio ad Richerium Senonensem, & ceteros Francorum Episcopos, quæ Regem excommunicatum absolvi vetat eosque ad Synodum Arelatensem invitat.

URBANUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Auditum est apud nos quosdam confratres nostros in tantam audaciam prorupisse, ut asserant se nequaquam à regis societate absenturos, imò etiam Regem ipsum ab excommunicationis vinculo soluturos, quamquam feminam illam, pro quâ per nos excommunicatus fuerat, non dereliquit:

§. 1. Sed qui hoc loquuntur, aut profecto scripturas nesciunt, aut pertinaciter excedere nequaquam pertimescunt. Sanctorum quippe canonum sanxit auctoritas, & ea passim Ecclesiæ consuetudo servat, ut à quolibet iuste excommunicatum Episcopo alius absolvere non præsumatur. Ipsa etiam suffraganeorum ligamenta Metropolitanus, qui videlicet eorum majores sunt sanctorum Patrum institutionibus prohibentur absolvere.

§. 2. Quod si à quibuscumque id servatur Episcopis, videant venerabiles fratres nostri, quemadmodum Apostolicæ sedis valeant acta dissolvere, cum profecto luce jam clarius constet Apostolicæ sedis Pontifici non solum Episcopos, & Primates, sed ipsos etiam Patriarchas, divina institutione subiectos cum noverint ab omnibus ad ipsum, ab ipso autem ad neminem appellandum, cum sciant ei soli fas esse de omni Ecclesia judicandi, ipsum vero nullorum subjacere iudicio. Nec eos illud credimus ignorare, quod sola, nulla Synodo

precedente, sedes Apostolica valeat suo statui restituere quos Synodus inique damnaverit, ipsius vero nemini liceat retrahere iudicia.

§. 3. Certè cum de leprosum, id est de criminum varietatibus ad Moysen Dominus loqueretur; Considerabit, inquit, leprosum Sacerdos, & immundum judicabit; ac deinde subjungit: Et clausus tenebitur ad arbitrium Sacerdotis. Videtis ergo quia ad illius Sacerdotis arbitrium clausus teneri præcipitur, cujus arbitrio judicatus est immundus. Quomodo itaque ad aperiendum manum porrigit, ad quem claudendum os aperire non ausi sunt. Cum quadriduanum Lazarum Dominus suscitasset non legitur ad absolvendum eum circumstantius aliquis se injecisse, dum ipsius Salvatoris præcepto jam viventem, jam stantem, discipuli absolverunt, ut profecto securis daretur exemplum, quia etiam penitens quis solvendus non est nisi per illius arbitrium, cujus voce, vel gemitu à sepulcro criminofus edicitur. Sed neque illud venerabilibus fratribus arbitramur ignotum, quia Deus superbis resistit, propè est autem obtritis corde. Super quem enim respiciam, ait Dominus, nisi super humilem & quietum & tremementem verba mea. Videtis ergo quo pacto peccatorem conentur absolvere, præter illius vel præsentiam, vel præceptum, cujus est iudicio in generali Synodo compeditus. Nobis sanè, & omnibus qui Turonis nobiscum Deo propitiante convenerunt, liquido paruit, & legis, & Evangelii & sanctorum Canonum documentis, nullam solvendi quem nos ligavimus fraternitati vestræ supererere potestatem.

§. 4. Unde & Filium nostrum Francorum Regem, donec Deo in nobis & sanctæ Romanæ Ecclesiæ satisfaciatur, excommunicatum asserimus, & tam Episcopos, quam alios quoslibet ei pertinaciter communicantes esse sancimus, & privilegium potestatis emittere, si quis in ejus absolutione inconcessa abuti præsumperit potestate.

§. 5. De cetero universos vos Arelatem in octavis Apostolorum Petri & Pauli ad Concilium omni seposita occasione invitamus.

Constitutio ad Guichardum Episcopum Constantiensem quæ excommunicationem in Henricum Regem & Ravennatem Hæresiarum à Gregorio VII. latam confirmat, & in eorum sectarios, indè quæ agenda in Clericis ab Episcopis excommunicatis ordinatos constituit.

URBANUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, Guichardo Constantiensi Episcopo salutem & Apostolicam benedictionem.

Quia te speciale post Deum manum nostrarum opus esse perpendimus, & quia specialem in te Religionis gratiam esse cognoscimus, idcirco te specialiter adjuvare, tuisque necessitatibus specialiter subvenire Domino annuente satagimus.

§. 1. Questiones autem quas tuis literis significasti vestris in partibus agitari apud nos satis frequenter noveris commoveri, Fratrum itaque nostrorum communicato consilio diùque excommunicationis questione tractata sancti prædecessoris nostri Gregorii sententiam confirmantes ita eam Deo inspirante determinavimus.

Levit. 13.

Exemplis sacris sententiam confirmat.

Isai. 66.

Francorum Regem donec Deo in se & sanctæ Romanæ Ecclesiæ satisfaciatur, Episcopos aliosve ei communicantes excommunicatos asserit.

Universos Galliarum Episcopos ad Concilium Arelatensem invitavit.

IV.

Ex Labbe Tom. 10. Concil. pag. 444.

Edita An. Dom. 1096. Hanc descripsit P. Jacobus Sirmundus ex Codice Attrebatenf.

Guichardo opem pollicetur.

Propter questiones in partibus Guichardi agitas, excommunicationis Prædecessoris Gregoriam sententiam confirmaturus est.

Ravennatem Hæresiar-
archam cum
Henrico Rege
excommuni-
cat.

Eorumque
factores.

Eis verò
communi-
cantes non
excommuni-
cat, & in
suam commu-
nionem
nequam
sine penitenti-
æ ultione
recipit.

Quicum-
que ignorantia,
timore,
negotii-ve
necessitate se
convidit, salu-
tatione, oratione
oculo-ve
contaminaverit
cum minoris
penitentia
medicina, so-
cietatis partici-
pium admittit.

Eos qui
spontaneè
aut negligenter
inciderunt sub
discipline
coherione
incipi jubet,
ut cæteris
metus incutiatur.

Clericos ab
excommuni-
catis Episcopi
ordinatos
religiosè
viventibus in
ordinibus
quos acceperunt
manere permittit.

Ad superiores
ordines ascen-
dere non
concedit, si
ne urgente
necessitate.

Presbyteros
Diaconos
ac Subdiaconos
in crimine
lupos, canonum
censuræ sub-
mittit.

Guichardi
providentiæ
committit utrum
eorum aliqui,
qui tamen infam-
iæ notis
non fuerunt
aspergi in suis
gradibus re-
cuperari debeant,
salva communi
auctoritate
patrumque
decretis.

Quæ in
Lege morte
multantur
occupatis
criminibus
ab omni altaris
ministerio seque-
strat.

§. 2. Primo siquidem gradu Ravennatem Hæresiar-
archam Romanæ Ecclesiæ invasorem cum Henrico Rege ejusdem pervertitatis Capite, ab omnibus Ecclesiæ Catholicæ membris alienum & excommunicatum esse censemus.

§. 3. Secundo eos qui armis, pecunia, concilio aut obedientia Ecclesiasticis maxime honores ab eis aut eorum sfautoribus accipiendo eorum nequitia adminiculum subministrant.

§. 4. Hos igitur principaliter anathematis vinculis adstringentes, in tertio gradu communicantes eis nos quidem non excommunicamus. Sed quia ipsi se eorum communione commaculant, in nostram eos societatem nequam sine penitentia ultione & absolutione recipimus. Sanctis quippe canonibus cautum est, ut qui excommunicatis communicaverit excommunicetur.

§. 5. Ipsi tamen penitentia atque absolutionis modos ea moderatione discrevimus, ut quicumque seu ignorantia, seu timore, seu necessitate negotii cujusque maximi, & maxime necessarij eorum se convictu; salutatione, oratione, osculove contaminaverit, cum minoris penitentia absolutionisque medicina societatis nostræ participium fortiat.

§. 6. Eos verò qui aut spontaneè aut negligenter inciderint, sub ea volumus disciplina coherione suscipi, ut cæteris metus incutiatur cujus disciplina moderamina, quod ad tuam curam spectat nos tuæ providentiæ prout oportere videris pro temporis & personarum competentia servanda committimus.

§. 7. Porro de clericis qui ab excommunicatis sunt Episcopis ordinati, necdum quidem sententiam ferimus quia generalis mali contagium generalis Synodi est cauterio comburendum, tuæ tamen fraternitati hoc respondemus ad præsens, ut ab excommunicatis quondam tamen catholicis Episcopis ordinatos, si quidem non simoniacè ordines ipsos acceperint, & si Episcopos ipsos non simoniacos esse constiterit, ad hoc si Religiosior eorum vita, & doctrinæ prærogativa visa fuerit promereri, penitentia indita quam congruam duxeris, in ipsis, quos acceperint ordinibus manere permittas.

§. 8. Ad superiores autem ascendere non concedimus nisi necessitas, & utilitas maxima flagitaverit, & ipsorum sancta conversatio promeruerit, & hoc tamen ipsum rarius cum cautela est præcipua concedendum.

§. 9. De presbyteris, diaconis ac subdiaconis, qui post acceptum ordinem in aliquo crimine lapsi fuerint sive palam sive clam constat quidem canonum censura ab Ecclesiasticis eos officii inhiberi.

§. 10. Tuæ tamen providentiæ discretioni-
que committimus utrum eorum aliqui, qui tamen infamiae notis non fuerunt aspersi, necessitate Ecclesiæ urgente, & ipsorum sancta conversatione promerente in suis gradibus recuperari debeant.

§. 11. Hoc autem secundum indulgentiam dico, non secundum Imperium, ut vestra major vestris in partibus contra hæreticos habeatur auctoritas.

§. 12. Salva tamen auctoritate communi, & sanctorum patrum decretalibus institutis.

§. 13. Si quem verò quod absit aut, acceptum aut ante acceptum officium contigerit peremptorio quolibet eorum quæ in Lege morte multantur, sive clam sive palam occupatum crimine inveniri, eos maxime qui adhuc mundo vivunt, ab omni eos altaris ministerio sequestramus.

§. 14. Sicut enim penitentiam agere cuiquam

non conceditur clericorum, ita & post penitendinam, ac reconciliationem nulli unquam Laico liceat honorem Clericatus adipisci, vel Clerico ad altiores ordines promoveri, quia quamvis sint omnis peccatorum contagione mundati, nulla tamen debent gerendorum sacramentorum instrumenta suscipere, qui dudum fuerint vasa vitiorum.

§. 15. Sanè Insulam Augiam sub Jure ditio-
nis B. Petri ac Romanæ Ecclesiæ constat specialiter contineri. Sed quia eorum privilegium, quod à Romana Ecclesiâ obtinent, non satis meminimus causam facile determinare non possumus. Salva tamen ejusdem privilegii auctoritate, tibi singulariter in Clerum & Populum illic habitantem (præter monachos) omnem concedimus Episcopalis regiminis potestatem.

§. 16. Cæterum ut in eodem canobio abbatem catholicum regulariter vice nostra præstitueri studeas tuæ obedientia imperamus.

§. 17. Nec solum in eo, sed ut in S. Galli canobio, & in cæteris si quæ sunt propriis Abbatibus destituta, nostra fretus auctoritate cum consilio quorum interesse cognoveris abbates eligere, atque electos consecrare procura.

§. 18. Idem etiam tibi studendum de Augustinensi & Curiensi Episcopatu injungimus, nec non & de cæteris ad quæ Pataviensis Episcopus advocari vel adesse nequiverit, & ipsi enim quemadmodum & tibi Saxonæ Alemanniæ, ac cæterorum quæ propè sunt regionum vice nostra procuracionem injungimus, ut ordinationes improbandas improberis, roborandas roboreris, & quicquid Ecclesiastici negotii disponendum fuerit communicato religiosorum virorum consilio disponatis, quo ad usque privatiorem annuente domino Legatum sedis Apostolicæ suscipere valeatis.

§. 19. Vos quia Dei zelo fervetis & scientia præcellitis atque doctrina, omni cura atque sollicitudine utilitatibus Ecclesiasticis insudate. Scientes quoniam, & nos in hoc tempore vestris libentissimè utilitatibus annuemus, & operam dabimus. Laboribus autem Romanæ Ecclesiæ communicare, opis nostræ auxilio sublevare nullo modo pigri sitis.

§. 20. Benedictionum suarum vos omnipotens Deus ubertate perfundat, incolumem custodiat & ad vitam perducatur æternam.

Data Romæ, XIV. Kal. Maij.

Constitutio ad Canonicos Sancti Martini Ecclesiæ Turonensis contra simoniacos ne præbendæ vel alia beneficia in posterum vendantur emanant. Postea ejusdem Ecclesiæ jura ac Privilegia quæquæ confirmat.

URBANUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Bonorum omnium Largitori Deo gratias agimus, qui devotionem nostram ad Beati Martini tumulum visitandum sua miseratione perduxit.

§. 1. Quia verò in ejusdem Beati confessoris Ecclesiæ consuetudo pravitas ejusmodi inollevat, ut honores seu præbendæ omnes precario acquirerentur nos locum sanctum emundare ab hac peste execrabili cupientes, religiosos viros ad præmonitionem nostram decrevimus præmittendos.

Post penitendinam nulli unquam laico liceat honorem Clericatus adipisci, vel Clerico ad altiores ordines promoveri.

In Clerum & Populum (præter Monachos) in Insulam Augiam habitantem omnem concedimus Episcopalis potestatem salva eorum privilegii auctoritate.

In eodem canobio Abbatem regulariter præstitui imperat.

Idem etiam de Augustinensi & Curiensi Episcopatu injungit.

Hortatio Pastoralis.

Benedictio Apostolica.

Data Romæ 14. Kal. Maij.

V. Ex Labbe Tom. 10. Concil. pag. 436. Edita An. Dom. 1097.

Deo gratias agit quod Beati Martini tumulum visitaverit.

In Ecclesia Beati Martini religiosos viros ad præmonitionem suam decernit præmittendos.

Canonicos gaudet in sua manu firmasse nihil honorum ac præbendarum vendituros aut empturos nec ut vendantur aut emantur aliquando consensuros, nullumque in canonicorum numerum admittendos nisi eandem sponsonem iurejurando firmaverit.

Huiusce Constitutionis violatores anathematis mucrone confodit.

Canonicos in spirituales filios Apostolicæ sedis assumit & ab aliena cuiuscumque auctoritate solvit, salvo tamen jure Turonensis Archiepiscopi.

Possessiones confirmat.

Qualemcumque seculari potestate contringi vetat, nec teloneum aut nautium exigi permittit.

Decimas in pauperum usus omnino proficere jubet.

Ecclesiæ altaria aliaque bona venalitate distrahi vel modo quolibet alienari vetat.

Eorum libertates, immunitates que confirmat eosque Romano specialiter adherere Pontifici & graviores eorum causas ex ejus pendere judicio decernit.

Pœna contraventium.

§. 2. Quibus estis fideliter domino inspirante, polliciti, & præceptis nostris omnimodis obedire, & simoniacæ pravitate inquinamenta deserere.

§. 3. Quod & præsentibus nobis per Dei gratiam perfecistis, in nostram tanquam beati Petri manu firmantes, nihil vos ulterius honorum, nihil præbendarum vendituros aut empturos, nec ut vendantur, aut emantur aliquando consensuros. Adjicientes etiam nullum deinceps in canonicorum numerum admittendum, nisi eandem sponsonem iurejurando firmaverit.

§. 4. Quæ videlicet universa nos sanctorum Apostolorum auctoritate firmavimus, & violatores omnes anathematis, mucrone confodimus. Et præteritorum igitur gratiæ respondentes, & futurorum spem longè meliorem gerentes, secundam prædecessorum nostrorum Romanæ Ecclesiæ Pontificum privilegia, vos in spirituales filios Apostolicæ sedis assumpsimus, & eadem auctoritate statuimus, nullum Pontificum, nullum Regum, nullum cuiusque dignitatis aut ordinis præter præpositos, in vestra Ecclesia, vel ejus pertinentiis potestatem aut dominium exercere ut Romanæ Ecclesiæ præcepta servantes Romanæ Ecclesiæ libertate perpetua gaudeatis, salvo nimirum jure seu consuetudine quam hactenus erga vos Turonensis noscitur Archiepiscopus habuisse.

§. 5. Quæcumque igitur venerabilis illa beati Martini Ecclesia legitimo jure, vel Pontificum collatione, vel Regum, & Principum liberalitate, vel fidelium oblatione possidet, seu in futurum præstante domino justè poterit, & Canonicè adipisci, firma vobis semper, & illibata permaneat.

§. 6. Nullus in villis, aut mansionibus, sive territoriis, sive Ecclesiis aut pagis ad vestram Ecclesiam pertinentibus, invitis vobis iudicia agere, ingeniosè servosve seculari potestate contringere, nec teloneum aut nautium præsumat exigere.

§. 7. Possessionum verò vestrarum decimæ seu nonæ in pauperum usus omnino proficiant: Episcopus autem, in cuius diocesi eadem Possessiones sunt, ordinandorum Clericorum tantum curam gerat nihil de cætero gravaminis Clericis inferat, nec Ecclesiarum altaria, vel alia bona per regum præcepta vobis antiquitatis data, & Pontificum Romanorum privilegiis confirmata, vel aliis dare, vel venalitate distrahere, vel modo quolibet alienare præsumat.

§. 8. Quidquid præterea libertatis, quidquid immunitatis vel prædecessores nostri Romani Pontifices, vel Turonenses Archiepiscopi, vel Gallicanarum Ecclesiarum apud Tussiacum in Tullensi parochia generalis Synodus congregata pro beati Apostolici Confessoris Martini reverentia vestræ Ecclesiæ vestrisque prædecessoribus contulerunt, nos præsentis decreti pagina confirmamus, & quia in quibusdam vestræ Ecclesiæ privilegiis proprium vobis habere Episcopum concessum est, nos ejus vice Romano vos sancimus specialiter adherere Pontifici, & graviores vestri causas ex ejus pendere judicio.

§. 9. Si quis sanè in crastinum Archiepiscopus, aut Episcopus, Imperator, aut Rex, Princeps, aut Dux, Comes, Vicecomes, Judex, aut Ecclesiastica quælibet seculari sive persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertioque commonitus si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, rerumque se divino judicio existerè de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore ac sanguine Dei,

& Domini Redemptoris nostri Jesu Christi alienus fiat, atque in extremo examine districtæ ultionis subiaceat:

§. 10. Cunctis autem eidem Ecclesiæ juxta servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtorum Judicem præmia æternæ pacis inveniant Amen, Amen, Amen.

§. 11. Datum Pictavis pex manum Joannis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis quarto Kalendas Aprilis, indictione quarta, anno dominicæ incarnationis MCVII. Pontificatus autem domini Urbani secundi Papæ nono.

Diploma ad Rogerium Siciliæ Comitem, & ejus Siciliæ Reges in suo Regno intendunt repræsentare speciatim Pontificem Romanum.

URBANUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, carissimo filio Rogério Comiti Calabriae & Siciliae Salutem & Apostolicam benedictionem.

Quia prædientiam tuam supernæ Majestatis dignatio multis triumphis, & honoribus exaltavit, & probitas tua in Sarracenorum finibus Ecclesiam Dei plurimum dilatavit, & sanctæ sedi Apostolicæ devotam se multumodis semper exhibuit, nos in specialem atque carissimum filium ejusdem universalis Ecclesiæ te assumpsimus.

§. 1. Idcirco de tuæ probitatis sinceritate plurimum confidentes, sicut verbis promissimus, ita literarum auctoritate firmamus; quod omni vitæ tuæ tempore, vel filii tui Simonis, vel alterius qui legitimus hæres extiterit, nullum in Terra potestatis vestræ, præter voluntatem aut consilium vestrum Legatum Romanæ Ecclesiæ statuemus. Quinimo quæ per Legatum acturi sumus, vel vestram industriam Legati vice cohiberi volumus. Quando ad vos ex Latere nostro mitteremus ad salutem sanctarum Ecclesiarum quæ sub vestra potestate consistunt ad honorem beati Petri sanctæque ejus Apostolicæ sedis, cui devotè hactenus obedisti, quamque in necessitatibus suis strenuè fideliter adjuvisti.

§. 2. Si verò celebratur Concilium, & tibi mandavero, quatenus Episcopos & Abbates tuæ terræ mihi mittas; quos & quos volueris mittes alios verò ad servitium Ecclesiarum tuarum retineas.

§. 3. Omnipotens Deus actus tuos in benedictione suo dirigat, & te à peccatis absolutum in vitam æternam perducat.

§. 4. Datum Salerni per manus Joannis sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi tertio nonas Julii indictionis septimæ, anno Pontificatus nostri undecimo.

Diploma quo conlatum Archiepiscopo Salernitano privilegium continetur videlicet, ut Primum super Cosanam & Aheruntinam Archiepiscopales sedes, earumque suffraganeos gerat.

URBANUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, Dilecto Fratri Alfonso Salernitano Archiepiscopo, ejusque successoribus canonicè promovendis in perpetuum.

Singulare semper sedis Apostolicæ privilegium claruit subiectas sibi per orbem terrarum ec-

Pax & benedictio fautoribus.

Data quarto Kalendas Aprilis Pontificatus anno IX.

VI.

Ex Labbe Tom. 10 p. 437. & Leibnizio Tom. 1. Cod. Diplom. prodrom. p. 1. Editum An. D. 1099.

Rogerium in specialem atque universalis Ecclesiæ filium charissimum assumit.

Nullum vitæ suæ tempore vel filii Simonis vel alterius legitimi hæredis, in Terra potestatis, præter voluntatem aut consilium Romanæ Ecclesiæ Legatum mittendum statuit.

Si celebratur Concilium quos voluerit terræ suæ Episcopos & Abbates mittant.

Pax & benedictio Apostolica.

Datum Salerni 3. nonas Julii anno Pontificatus IX.

VII.

Ex Synodo Salerni Martini Columna pag. 375. Editum An. Dom. 1099.

Exordium.

Gratulatur
Alfonso de eo
quod Salerni-
tanam Eccle-
siam Beati
Matthæi glo-
rioforumque
Fortunati Ga-
ji & Anthes
corporibus
honoraverit
Gregoriique
septimi Papæ
tam exilio
quam tumulo
illustraverit.
Eandem Eccle-
siam laudat
quod glorio-
sissimorum Ro-
berti & filii
ejus Rogerii
pietate non-
numquam
Pontificum
ipsius & Ur-
bani requies
& portus
fuerit.

Alfonso,
suisque suc-
cessoribus
super Confan-
nam & Ache-
rontinam Eccle-
sias, & earum
suffraganeos
primatum gerere
ex Apostoli-
cæ sedis li-
beralitate con-
cedit.

Sed ut præ-
decessorum
statuta in-
convulsa, &
intemerata
maneant, eis
propriæ di-
gnitatis gra-
tiam confer-
vat, ut Ar-
chiepiscopali
nomine ac
honore po-
tiantur, Sa.

clesias, & auctoritate disponere, & benignitate clementiis confovere: Quibus autem supernæ majestatis dignatio gratiæ suæ plenior contulit largitatem, ipsa etiam consuevit excellentiorem contribuere dignitatem. Unde non immerito æstimamus Salernitanam amplioribus nostræ benignitatis muneribus honorandam, quam Omnipotens Dominus eximia suæ donationis prærogativa per misericordiam gratuitam sublimavit. Ex novissimis namque Terrarum finibus Beati Matthæi Apostoli, & Evangelistæ corpus ad hanc deferri, apud hanc haberi clementissima suæ dispositionis dignatione permisit. Cujus scilicet Apostoli quanta sit in Deo, & Ecclesia gloriæ excellentia collatorum divinitus munerum gratia cumulata demonstrat. Hic enim primus inter cæteros Evangelii seriem scribere inspiratione divina exorsus est. Hic in divini seminis fructu trium ordinum coronam centesimam singulariter reportavit, ut simul Apostolus, Evangelista, & Martyr existeret. Adjevit ad hæc Omnipotens Dominus, ut eandem Ecclesiam gloriosorum Martyrum, Fortunati, Gaii & Anthes, triumphis simul, & corporibus honoraret. Apposuit etiam tertii muneris claritatem, ut eam nostris temporibus Gregorii Apostolicæ memoriæ septimi Papæ tam exilio, quam tumulo illustraret. Cujus quam egregia vita, quam præclara doctrina, quam miranda constantia fuerit Romana Ecclesia prædicat Occidens universus agnoscit, Tyrannorum pertinacia tolerata, & conculcata, testatur. Nec illud tanquam ingrati præterimus quod inter multimodas sedis Apostolicæ persecutiones quas nostris temporibus pertulit Ecclesia eadem gloriosissimorum Ducum Roberti, & filii ejus Rogerii devotione, ac studio filiorum sedis Apostolicæ nonnumquam etiam nostri ipsius requies & portus fuit.

§. 1. Cum igitur per omnipotentis Dei gratiam sedis Apostolicæ, licet indigni, moderamina teneamus tantis divinæ gratiæ beneficiis & vestræ devotionis Officiis per sententiæ Romanæ Ecclesiæ liberalitate concurrentium, ac respondendum arbitrati sumus ob reverentiam siquidem sanctæ, & gloriôsæ, semperque Virginis Dei genitricis Mariæ, & Beati Apostoli, Evangelistæ, ac Martyris Matthæi, ob devotionem Reverentissimi Patris, ac prædecessoris nostri Gregorii. Ob petitionem nihilominus tam tuam quam Carissimi filii nostri Ducis Rogerii, qui semper Apostolicæ sedi fideliter obsecutus est, veterum etiam Ecclesiæ vestræ privilegiorum rationibus informati; Tibi deinceps, tuisque successoribus super Confanam, & Acherontinam Ecclesias, & earum suffraganeos primatum gerere ex Apostolicæ sedis liberalitate concedimus.

§. 2. Has nimirum Ecclesias sive Civitates Ecclesiæ vestræ privilegia continent, tanquam vestræ Metropoli olim ex Apostolicæ sedis concessione subiectas. Verum, & ipsæ quæ nescimus ratione, & palli dignitatem, & privilegiorum auctoritatem præteritis temporibus à sede Apostolica meruerint.

§. 3. Verum quia prædecessorum nostrorum statuta inconvulsa, & intemerata manere cupimus, eis quidem propriæ dignitatis gratiam conservamus, ut Archiepiscopali honore, ac nomine potiantur. Vestræ vero Ecclesiæ suorum privilegiorum integritatem hoc ordine restituumus.

§. 4. Quidquid igitur reverentiæ quidquid subjectionis primatibus persolvendum sacrorum canonum decreta constituunt, tibi deinceps, tuisque legitimis successoribus à Confanam, & Ache-

rontino Archiepiscopo persolvatur.

§. 5. Quin etiam ex abundantia gratiæ plenioris adjicimus, ut etiam præsentem Romanæ Legato Ecclesiæ in supradictis duabus Metropolitans urbibus cum tuo semper, aut successorum tuorum consilio Archiepiscopi eligantur. Cum vestris etiam litteris aut nuntiis consecrandi ad sedem Apostolicam dirigantur. Et item ipsi ad successorum tuorum electionem nihilominus advoventur. Post consecrationem verò, vel palæum ab Apostolica sede perceptum, tibi tuisque successoribus tanquam primati obedientiam promittant, & exhibeant.

§. 6. Salva in omnibus secundum canonicas Sanctiones Romanæ auctoritate Ecclesiæ; ipsarum etiam urbium privilegiorum robur proprium obtinentibus.

§. 7. Oportet igitur & vos propensiorum deinceps Apostolicæ Sedi devotionem, & obedientiam exhibere, ejus in omnibus decreta efficacius observare, ut quanto per eam altius supra cæteros sublimamini tanto in humilium, & cordis affectione, & operis exhibitione subjiciamini. Vitam etiam vestram, & mores sollicitiori expedit custodia moderari, ut qui aliorum iudices eligimini, vos met-ipsos prius secundum Apostoli sententiam districtius judicetis. Mandatum Domini sine macula & irreprehensibile conservate, ut cum apparuerit princeps pastorum percipiatis immarcescibilem gloriæ coronam. Fraternalitatem vestram superna dignatio per tempora multa conservare dignetur incolumem.

§. 8. Si quis autem hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit secundo tertiove ammonitus, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat reumque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

§. 9. Conservantibus autem hæc pax Domini nostri Jesu Christi, & misericordia conferretur, quatenus & hic fructum actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen. Amen.

Datum Salerni manum Joannis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis XIII. Kal. Augusti indic. vi. incar. Dominicæ anno M. XC. VIII. Pontificatus autem Domini Urbani Secundi P. P. XI.

PASCHALIS SECUNDUS
PONT. CLXII.
ANNO DOMINI MXCIX.

Paschalis in Tuscia, Patre Crescentio Alfatia Matre natus antea Rainerius invitus est Pontificatum adeptus anno D. MXCIX. idibus Augusti. Henrico IV. & V. Imp., sedit in Pontificatu annos duodeviginti, menses quinque, dies quatuor. Initio Pontificatus sui Obiit Romæ Guibertus pseudo-Pontifex cui nomen Clemens III. qui Ravennæ sepultus tandem Concilii Moguntini decreto exhumatum inde Cadaver combustum fuit, Lege Lata ut Episcopi qui Henricianas partes propugnassent sedibus deponerentur si viverent, si verò mortui propriis extracti sepulcris comburerentur. Verum diu non fretit quominus alia pseudo-Pontificum capita subinde orirentur quippe Albertus Atellanus,

lernitanæ vero Ecclesiæ privilegiorum integritatem hoc ordine restituit.

In supradictis Metropolitans Urbibus cum suo aut successorum consilio Archiepiscopi in posterum eligentur. Ipsi verò ad successorum primatibus electionem advocari debent & ab eis obedientia promittenda est & exhibenda. Hortatio Pastoralis.

Pœna contraventium.

Pax & benedictio factoribus.

Datum Salerni 13 Kal.endas Augusti Anno Pontificatus XI.

1099.

Theodoricus Romanus, & Silvester quartus seditiosi homines contra electum Pontificem recalcitrarunt, & suam quisque agebat causam Abijt Paschalis XV. Kal. Februarii anni MCXVIII. (Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. Append. fol. 30.)

Gratulatur Paschalis exercitui in Palestina militanti ob obtentam victoriam, & ad proficendum cœpta adhortatur.

PASCHALIS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, venerabilibus fratribus, sive filiis Episcopis, Clericis, Proceribus, militibus & omni populo militia Christiane in Asia triumphantis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Quod per prophetam populo suo Dominus pollicetur, impletum in vobis cognoscimus. Inhabitabo, inquit, in eis, & inambulabo cum eis, quia per fidem in vestris peccatoribus habitat, & per operationem ita inambulabo, ut patenter in vobis inimicos suos expugnasse videatur. Renovavit enim Dominus antiqua miracula, ut in uno mille, & in duobus decem millia persequeretur, & his Ecclesie armis, sacerdotalium precum tubis, inimicorum urbium mania aperiret.

§. 1. Illud vero quanti gaudii, quam potentis miraculi aestimatis, quod sacrosancti Lateris sanguine cruentam Lanceam, & vivificæ crucis partem vestris oculis revelavit, vestris tractandam manibus obtulit; Quantas super his redemptori nostro gratias debeamus, nec humanus animus opinatur, nec lingua prævalet enarrare. Videmus enim Christianæ fidei hostes, Christiani populi oppressores, per divinam misericordiam manu vestra partim contritos, partim e diu possessis regionibus effugatos videmus Orientalem Ecclesiam, post longa captivitatis tempora, magna ex parte ad antiquam libertatis gloriam rediisse. Dicendum igitur ore; dicendum corde: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Orationi etiam, & vigiliis insistendum; ut quod cepit adimpleat & manus vestras, quas hostium suorum sanguine consecravit, immaculatas usque ad finem, affluentes firma pietate, custodiat. Quapropter agite, filii in Christo desideratissimi rememoramini, quanta pro amore Domini reliqueritis, quanta pro fratrum salute & ereptione pericula subieritis: patriam, domos, parentes posthabuistis, vosmet ipsos exilio addixistis, morti opposuistis: curate nunc ad meliora semper tendere: pacem cum omnibus conservare, ut possitis ad æternam pacem, Domini misericordia pervenire.

§. 2. Plurima vobis significare per chartam & atramentum superfedemus, quoniam ex Apostolica sedis gremio carissimum fratrem Mauritium Portuensem Episcopum destinamus: ut qui per beati Petri Vicarium, sanctæ in Christo memoriæ prædecessorem nostrum Urbanum, tanti peregrinationem itineris assumpsistis, beati Petri solariis semper abundetis, & quem fundamentum tanti operis habuistis, ipsum quoque ad finem caput in fide & obedientia teneatis. Vices etiam nostras eidem fratri Mauritio & Episcopo commisimus, ut cum in omnibus reverenter excipere, audire, & per ipsum nobis immò beato Petro, obsequi debeatis. Cui nimirum in præceptis dedimus, ut

Ecclesie quam per vos Dominus liberavit, seu liberaturus est, ordinationi vigilanter imminet; si quæ minus canonicis regulis apta repererit, corrigat; & in eisdem cum vestro auxilio plantanda plantet, ædificanda ædificet.

§. 3. Hortamur itaque, hortantesque: præcipimus, ut ei tanquam personam nostram præferenti, in omnibus obedire curetis.

§. 4. Omnipotens Dominus & velle & posse in vobis tribuat, ut quæ eo autore facienda cognoscitis, ipso adjuvante impleatis. Ipse vos ab omnibus peccatis absoluat, & exilio vestro patriam æternam tribuat.

§. 5. Datum Romæ quarto Nonas Maij, Indictionis octavæ per manum Joannis Diaconi.

Confirmatio electionis Norigaudi Episcopi Augustodunensis, ejusque Ecclesie jurium.

PASCHALIS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, Dilecto Fratri Norigauo Eduensi Episcopo, ejusque successoribus canonicè substituendis in perpetuum.

Quum divini dispensatione iudicis ad hujus officii gradum licet indigni, promoti simus, ut Apostolorum principis vices in Ecclesie regimine teneamus: elaborandum nobis est, & annitendum omnino, ut in constituendis Ecclesiasticis negotiis, ejus monita, & institutiones devotione fidelissima, & fide devotissima æmulemur. cujus fides præcipua, & dilectio spectata domino extitit adeo, ut in ejus singulariter fidei stabilitate immobili pretioso sanguine redemptam suam Dei filius statuere, & confirmare voluerit Ecclesiam dicens. Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Cui etiam tantam potestatis prærogativam concessit, ut ejus arbitrio in cælo, & in terra vel liganda ligarentur, vel solvenda solverentur. Quam potestatis suæ successionem ipse beato Clementi, & per eum omnibus concessit, qui ejus sedi justè præsidere, & Ecclesiam Dei canonice studuerint ordinatione disponere.

§. 1. Cujus non fidei auctoritate muniti, tibi, dilecte frater Norigaude, omnibusque tibi canonicè successoribus, confirmamus omnia quæ ad Eduensem Ecclesiam in qua te Canonice credimus ordinatum pertinere videntur: tam in Ecclesiis, parochiis, cimiteriis, presbyteriis, cunctisque Ecclesiasticis ordinibus, quam etiam prædiis aliisque omnibus possessionibus, mobilibus, & immobilibus, quæ acquisita sunt, vel justè acquiri poterunt. Ut hæc omnia tibi, tuisque successoribus, ita liberè possidere liceat, sicut antecessor tuus in uno die ante suum obitum quiete & justè possidisse probatur.

§. 2. Illud autem Apostolica auctoritate statuimus ut nulli presbytero, vel viventi, vel morienti, seu ad aliam religionem, vel ad quietam vitam transeunti, liceat, res quas à die ordinationis suæ in Ecclesia in qua est ordinatus, conquirere poterit, auferre, vel minuere sed intactata ea & illibata in ipsa in qua conquistata sunt permittat Ecclesia remanere.

§. 3. Illos etiam qui à nobis excommunicati vel ab officiis divinis pro suis fuerint excessibus remoti, ne aliquis in communionem recipere vel in Officium præsumat restituere, eadem auctoritate prohibemus.

Hortantes præcipit ut ei in omnibus obedire curent. Pax & benedictio Apostolica.

I I. Ex Labbe T. 10. Concil. pag. 660. Edita A. D. 1100.

Exordium.

Omnia quæ ad Eduensem Ecclesiam pertinere videntur Norigauo omnibusque canonicè successoribus confirmat.

Res quas à die ordinationis presbyter conquirere poterit in Ecclesia in qua est ordinatus auferri vel minui prohibendum statuit.

A Pontifice excommunicatos in communionem recipi vetat.

§. 4. Sta-

I. Ex Labbe T. 10. Concil. pag. 622. Edita An. Do. 1100.

Exordium.

Gaudet exercitum Omnipotentis dignatione sacrosancti Lateris sanguine cruentam Lanceam & vivificæ Crucis partem ipsorum manibus tractandas obtulisse, eique ob obtentam victoriam gratulatur.

Horatio Pastoralis.

Plurima significare superfedet quoniam Mauritium Portuensem Episcopum ad eum missurus est.